

Zadania ochrony wód podziemnych wynikające z Ramowej Dyrektywy Wodnej UE

Andrzej Sadurski*

Dyrektywa 2000/60/EC Parlamentu Europejskiego i Rady Unii z dnia 23 października 2000 r. zawiera ustalone ramy działań Unii Europejskiej w dziedzinie polityki wodnej. Już w nazwie ... *establishing a framework for Community action in the field of water policy*, podany został jej główny cel — zintegrowane zarządzanie wodami w krajach UE. Zastąpiła ona wiele wcześniejszych dyrektyw obowiązujących w krajach UE, w których wycinkowo potraktowano problemy jakości wód do picia (75/440/EWG z dn. 16.06.1975 r.), metody pomiaru i próbowania wód powierzchniowych przeznaczonych do picia (79/869/EWG z dn. 9.10.1977), ochronę wód podziem-

nych przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez wybrane substancje niebezpieczne (80/68/EWG z dn. 17.12.1979 r.) i wiele innych.

Głównym celem Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) w zakresie wód podziemnych jest ich ochrona poprzez zarządzanie zasobami w kierunku osiągnięcia zarówno dobrego stanu chemicznego, jak i stanu ilościowego w obszarach zlewni rzecznych — w regionach bilansowych. Wprowadzono w niej równorzędne i jednolite traktowanie zasobów wód podziemnych i powierzchniowych, przyjmując za punkt wyjścia oczywisty fakt, że wody te pozostają w więzi hydraulicznej. Dyrektywa ta jest zatem zbiorem wspólnych dla UE zasad oraz ogólnych ram w działaniach w dziedzinie polityki wodnej, w tym także ochrona wód wyrażona w strategiach zapobiegania przed

*Państwowy Instytut Geologiczny, ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa

zanieczyszczeniami z powierzchni terenu i zrównoważonego wykorzystania zasobów wody.

Jakość wód podziemnych jest wyrażana przez dobry stan chemiczny groundwater bodies. Termin ten przetłumaczony został przez Departament Zasobów Wodnych MŚ jako jednolite części wód podziemnych. Odpowiednikiem w jęz. niemieckim jest *Wasser Körper*, natomiast w jęz. francuskim *masse d'eau*. W tym określeniu wskazano na zależność dobrego stanu wód od stanu sanitarnego ośrodka skalnego — warstw wodonośnych. Należy tu jednak wspomnieć, że *groundwater body* jest ośrodkiem, który zapewnia stały w ciągu roku pobór wód w wysokości 10 m³/dobę. Jest to bardzo mała ilość wody w naszych klimacie.

Utrzymanie dobrego stanu ilościowego jest związane z koniecznością minimalizowania wpływu eksploatacji ujęć

wód podziemnych i systemów drenażowych, w tym głębokich odwodnień wyrobisk górniczych. Duży, skoncentrowany pobór wód podziemnych powoduje obniżenie zwierciadła wód podziemnych, zmniejszenie przepływu w warstwach wodonośnych i w efekcie może prowadzić do degradacji ekosystemów lądowych od wody zależnych. Ponadto oba wymienione czynniki mogą powodować ascenzję solanek lub ingresję słonych wód na wybrzeżu morskim. Instrumentem kontroli stanu chemicznego i jakościowego wód podziemnych jest program monitoringu wód, który musi być uruchomiony najpóźniej w 2006 r.

Ramowa Dyrektywa Wodna wprowadza nowe podejście do zagadnień gospodarowania wodami, ich ochrony i porządkuje sprawy kontroli stanu chemicznego i ilościowego zasobów wód podziemnych.